

ABONAMENT:

pentru
Austro-Ungaria:
Pe an cor. 5.—
Pe 1/2 an c. 2.50
pentru
Romania și Streinatate
Pe an cor. 10.—
— Un nr. 10 fill.—

OLTEANUL

INSERTIUNI:

se primesc cu
prețuri reduse.

Scrisori nefran-
cate se refuză.

Manuscripte nu
se înapoiază.

FOAIE SĂPTĂMÂNALĂ, SOCIALĂ, CULTURALĂ ȘI ECONOMICĂ.

REDACTIUNEA:

Făgăraș, Vâr-tér Nr. 47. (casele I. Peia).
— Vis-à-vis de Magistrat. —

Apare în fie-care Joi seara, sub
direcția unui comitet de redacție.

ADMINISTRAȚIUNEA:

Făgăraș, Vâr-tér Nr. 47. (casele I. Peia).
— Vis-à-vis de Magistrat. —

Spre țintă.

Acum ori nici odată!
A. Mureșianu.

V.

Ca însă silințele noastre puse întru îmbrățișarea meseriilor și înmulțirea meseriașilor și neguțătorilor din neamul nostru să fie încununată cu deplină izbândă, trebuie să purtăm și grijea cea mai mare, că aceia să și câștige și cunoștințele de lipsă în deplină măsură și apoi acelea să și-le înmulțească din zi în zi, după trebuințele sau recerințele vremii, ca să poată satisface sau împlini toate așteptările puse într'înșii spre mulțumirea tuturor mușteriiilor sau a acelor care le cer marfa și prin aceasta și spre folosul lor propriu. Numai atunci putem fi mulțumiți pe deplin și unii și alții: și mușterii și meseriașii; altcum nemulțumirea și bănuiala într'o parte învinovățirea și descurajarea de altă parte.

Cumpărătorii să jeluiesc că au plătit bani mulți și în schimb au primit marfă proastă și lucru rău, deci trebuie să i părăsească pe ai noștri și să meargă ear la străini; meseriașii pe de altă parte, că nu li să plătește lucrul și așa trebuie să părăsască meseria și să și caute fericirea cu alte ocupațiuni și chiar în alte părți de lume.

Dacă nu cercetezi lucrul mai de aproape, ai crede că amândouă părțile au dreptate, — dar dacă te uiți cu luare aminte la lucrurile făcute de cei mai mulți meseriași, cari au început meseria fără a avea pregătirea de lipsă și cari apoi nu pot sta față în față, adecă nu pot să țină concurență cu meseriașii străini, atunci vezi, că în aceasta stă răul și că aceasta i pricina, nemulțumirilor! deci mai înainte de toate ne trebuie meseriași destoinici, pregătiți cu toate cunoștințele de lipsă la meseria lor, cari să poată împlini cu toată acuratețea dorințele

ori și cui și așa nimeni să nu aibă vorbe de nemulțumire, ci numai vorbe de laudă îndemnând și pe alții să lucre la cutare meseriaș de ai noștri sau să i cumpere marfa, că lucru mai trainic și marfă mai bună nu capătă nicăiri.

De meseriași numai cu „numele”, de „meșteri-strică” n'avem lipsă, că noi — fiind la începutul acestor deprinderi, — trebuie să cumpănim bine toate împrejurările în cari ne aflăm și să nu începem fără pregătirea de lipsă, că atunci nu numai că nu facem nici o ispravă de Doamne ajută, ci ne facem numai de râsul străinilor rău voitori, cari abea așteaptă prilejul ca să ne defaime și batjocurească și prin aceasta pe noi să ne descurajeze și zădărnicească în lucrarea începută iar pe ei să se ridice pe socoteala noastră și să ne deie îndărăt încă pe câțiva zeci de ani. Aceasta pentru noi ar fi apoi o mare pierdere, care tare cu greu s'ar putea îndrepta și noi am fi constrânși să rămănem tot numai la început și de aici să nu mai dăm nici un pas înainte.

Apoi e lucru știut de toată lumea că cine tot începe, acela nu dă înainte și nu isprăvește nici odată. Ear noi în ziua de azi nu putem să ne mai mulțumim numai „cu începuturi” fără nici un rost, căci nehibzuința aceasta ne-ar aduce numai pagube greu simțite.

Ca să ne putem împlini dorințele de a avea și noi meseriașii noștri, cari să nu fie mai pe jos ca meseriașii altor neamuri, trebuie să ne dăm bine seama de tot ce facem pentru ajungerea acestei ținte, a acestui mare scop, și așa să nu facem nimic pripit și fără cumpănirea cuvenită. Inceț, dar cu judecată, că: „graba strică treaba!”

A face un pas înainte și doi înapoi, nu însemnează spor și înaintare, că aceasta mai mult e numai o zăpăceală, de care apoi nici un folos nu putem avea.

Ce facem aceea să fie bine judecat și cu un plan bun făcut.

Noi avem astăzi lipsă de meseriași și încă mare lipsă de meseriași din neamul nostru, cari să poată sta alături cu meseriași altor neamuri. La astfel de meseriași le trebuie pregătire temeinică, ca să nu lase nimic de dorit.

Numai atunci putem zice că am făcut ceva, că am pornit un început temeinic și că mergem pe o cale bună.

Aici în aceasta lucrare trebuie să fim călăuziți numai și numai de binele, folosul și ridicarea neamului nostru.

Și la aceasta nu putem ajunge decât numai prin o împreună lucrare sau prin o muncă comună a tuturor celor chemați de a lumina, îndrepta și conduce poporul pe căile cele adevărate ale înaintării.

Unul ca unul trebuie să stea la postul său și să și facă cu sfințenie datorința. În locul întâi stau în nemijlocita apropiere a poporului învățătorii și preoții. Ei au datorința a lua în băgare de seamă sau a observa toate lipsele poporului nostru și a-le da povețele de lipsă ca să încunjure ce e rău și să îmbrățișeze ce e bun.

E multă buruiiană de plivit în ogorul neamului; dar nu să poate tăgădui, că și mulți lucrători avem, numai bunăvoința să nu le lipsească.

Afară de învățătorii și preoții, avem pe ceilalți inteligenți sau cărturari ai noștri, cari luându-și informațiile de lipsă dela aceștia să ducă lucrul și mai departe, și așa mână în mână, în unire în înțelegere frățescă cu toții împreună să lucre spre binele și folosul neamului nostru.

E vorba de îmbrățișarea meseriilor în mai mare măsură ca până acum.

La aceasta trebuie pregătit poporul nostru cu ori și ce prilej binevenit. Mai cu seamă să se facă aceasta începând din școala satului. Să se arăte folosul meseriilor și lipsa meseriașilor noștri. Indemnarea aceasta să se facă

neîncetat și fără preget ca în cele din urmă să se poată încredința pe deplin oriși care fiu al poporului nostru, că în adevăr ceace li să spune așa și este și să nu mai stee o clipă batăr la îndoială ași urmă sfaturile date, în urma cărora mult folos vor avea.

Mai înainte însă de a duce copiii la meserii, trebuie să'i ținem la școală, ca să le dăm învățătura de lipsă. Fără învățătura de carte nu să poate face nimica, că astăzi nime pe lume nu mai poate trăi dacă nu știe carte, căci:

...«Fără a ști carte omu'i dobitoc,
Toate înaintează și el stă pe loc!».....

Așadară învățătura de carte înainte de toate!

Nu ne putem ajunge scopul sau nu ne putem împlini dorința de a avea și noi clasa meseriașilor numai cu copii fără nici o pregătire de carte sau cu copii leneși și de tot tâmpiți, că e foarte cu greu a face din »nărod om cuminte« și din »prost meseriaș de frunte!» Și la meserii ne trebuie copii isteți, sau yioi, deștepți și ageri la minte și cât să poate și cu mai multă pregătire de carte. Atunci dela astfel de copii, — dacă sunt și bine îngrijiți și supraveghiați sub aripile ocrotitoare ale »reuniunilor» — putem și aștepta ca cu timpul să devină nește meseriași cum cere lipsa și na numni nește cărpaci amarâți, cari nu's de nici o treabă. Atunci decât cu ei, mai bine fără ei, cum e vorba: »Decât c'un nărod la câștig, mai bine cu un om cuminte la pagubă!» Așa și cu meseriile.

Astăzi lumea'i iscusită, unul e mai șiret ca altul, ce să facă în ziua de azi un meseriaș fără nici o învățătura de carte? De aceea să recere, că batăr unii dintre copiii cari să dau sau aplică la meserii să aibă, pe lângă școala din sat, și 1, 2, 3 chiar și 4 clase civile, gimnaziale ori reale, după cum adecă e și meseria care cere mai puțină ori mai multă iscusință și atunci de bună seamă ne și ajungem mai cu ușurătate ținta dorită.

De aceea sfătuim pe toți ceice într'adevăr voesc binele, ridicarea și înaintarea neamului nostru, că să îndemne și pe părinții cu copii, mai cu stare, cari au învățat 2—3 clase peste școalele sătești — să'i deie la meserii, că atunci cu atât mai ușor ne vom ajunge ținta sau scopul dorit de a să vedea ridicându-să cât mai curând meseriași și neguțatori destoinici din neamul nostru. Aceasta o cerem cu atât mai vârtos, că din astfel de copii bine pregătiți vom avea și meseriași sdraveni cu cari să putem duce și mai departe lucrarea începută, și cari la

rândul lor să și țină de o datorie sfântă a pregăti și ei alți copii meseriași tot din neamul nostru. Atunci, nu mai încape îndoială, ne vom vedea și mai curând împlinite dorințele noastre.

Atâta pentru copiii ce voim să îmbrățișeze meseriile.

Să vedem acum ce să recere mai departe?

S'au aplicat, ce e drept, și pân' acum copii la meserii, dar nu s'au avut în vedere recerințele despre cari am vorbit noi, ci mai mult s'a făcut aceasta cu copii, cari n'au avut nici o puțință de a cerceta școala sau cari n'au avut nici o atragere cătră școală și învățătura. Adecă numai copiii cari n'au fost buni de altceva s'au dat la meserii.

Ce să faci și ce să aștepți dela astfel de copii?

Acesta'i întâiul rău. Alt rău a fost și este și acela, că copii nu s'au lăsat să și câștige cunoștințe de-ajuns la meseria ce au învățat'o. Ahea au apucat părinții să gate copiii lor cei 3—4—5 ani de învățacei sau ucenici și i-au și luat acasă să lucre acum pe seama lor, ca stăpâni, că doar destul au șezut la alți stăpâni în 3—4 ori 5 ani fără plată! Urmarea firească este, că din acești copii, cari n'au pregătirea de lipsă nu vor ieși și nu vom avea niciodată meseriași noștri mai de seamă, pregătiți în toată rânduiala sau regula. Și așa nici cu aceștia nu facem nici o pricopseală.

Tot un rău tare simțit e și acela, că cei mai mulți copii cari au învățat meseriile, după ce isprăvesc cu anii de ucenicie, să due acasă și de acolo auzind spunându-li-să minunile din America, lasă tot, nici nu să mai gândesc la meseria învățată și pleacă să se ferească și ei cu alt lucru, ear din meseria învățată nu să mai alege nimica. Și cu aceștia nu facem și nu ajungem la nimica.

Acestea's numai încercări zadarnice fără nici o ispravă. Pe calea aceasta nu ne ajungem ținta sau scopul de a avea meseriași noștri.

Ca să avem meseriași bine pregătiți și cu cari apoi să ne folosim, trebuie să ne îngrijim mai bine de soarta lor.

Învățăceii sau ucenicii, cari au învățat meserii, după ce au eșit calfe sau sodali, trebuie să și câștige și înmulțească cunoștințele în măsură și mai mare, mergând în lume 4, 6, 8 ani și lucrând la felurite maiestrii în deosebite ateliere, pânăce cunosc și pricep meseria lor în toate amănunțele sale.

Numai după ce au văzut, au învățat și știu multe de toate, numai după ce să sint în stare a lucra și conduce meseria lor cum să cade, numai atunci să deschidă și înceapă aceea meserie ca conducători, ca stăpâni și meseriași de sine stătători.

Să mai recere, ca să ia parte la cursurile de specialitate, cari anume să deschid pentru meseriași și în sfârșit să învețe și școli de specialitate, cari au să pregătească meseriași și neguțatori înzestrați cu toate cunoștințele de lipsă meseriei lor.

Aceasta trebuie să o ajungem cu toți aceia, cari să împărțasese de stipendii și ajutoare, date anume pentru câștigarea cunoștințelor de lipsă la purtarea feluritelor meserii, din partea fundațiilor și așezămintelor noastre culturale.

Cu astfel de meseriași anume pregătiți putem nădăjdui a ajunge să avem apoi și noi mult dorita și neapărat trebuincioasa clasă a meseriașilor, cu ajutorul căreia și prin care apoi să ne ridicăm și noi neamul la acea treaptă de înaintare, unde cu dreptul ni să cunoscăm.

Canonical Dr. VASILE SUCIU.

— Urmare și fine. —

Ca să se vadă ce valoare cuprind cărțile sau opurile iubitului nostru fiu al țării Oltului, Dul Dr. Vasile Suci, care acuma pe lângă profesor mai este înălțat la rangul de canonic metropolitan și totodată este și rector al Seminarului tinerimei studioase din acel focular de cultură românească și religioasă, lăsăm în cele următoare să vorbească un bărbat pe deplin chemat și competent în materia de știință teologică.

Iată ce găsim în Nrl 4 Tom. VIII. al Românilor literar și politic din a. trec. fondat de C. A. Rosetti, ce apare în București:

Teologia dogmatică

de Dr. Vasile Suci, etc. 4 vol. Blaj.

»De curând a apărut în Blaj »Teologia dogmatică» de dr. Vasile Suci.

Din cele patru (4) volume, primele două cuprind teologia fundamentală (Apologetica și Biserica), celelalte cea specială completă.

Aceasta operă a rămas pân' acum neobservată în recenziunile bibliografice dela noi, cu toate că e scrisă în românește și este întâia teologie dogmatică completă în limba noastră.

Azi, când pe acest teren avem numai traduceri din limbi străine și când ziarele nu găsesc decât plagiatori *) în materie de literatură religioasă, faptul originalității este aureola pentru Dr. Suciș și constituie un merit extra-ordinar ce să impune recunoașterii noastre și ne face cinste în fața străinilor.

Dar opera în cestiune este și de rară valoare în tranșea, o măsură a timpului modern, ea să mișcă pururea într'o atmosferă filozofică. Ori unde adevărul relevat să atinge cu cel natural, acolo raționamentul joacă rolul preponderant și să atrag în debateri cugetătorii din toate veacurile. Erudițiunea¹⁾ autorului să arată apoi și din citirea scriitorilor celor mai recentii. Astfel găsim între alții pe Harnack, pe Tolstoi, pe Dr. Olariu, pe Simeon Popescu, pe Theodorian, pe Michălescu, chiar și revista „Viitorul” din Iași.

Dogmele, prin cari să deosebește Biserica Apusului de cea răsăriteană, Dr. Suciș le tratează în mod cât să poate de amănunțit. Prea frumos este d. e. tractatul despre purcederea S. Duh, în care să combat argumentele lui Macarie Bulgakof, a cărui teologie o avem tradusă și pe românește.

Tot în acele cestiuni se întrebunțează un vast aparat de dovezi originale, scoase din liturgia greacă, mai ales când e vorba de primatul papal.

Mănuirea cărții e înlesnită foarte printr'un indice cât să poate de complet, și am exprimat numai dorința, ca harnicul autor să redacteze și un indice alfabetic de anexat la legare.

Dacă acestea sunt avantajile operei pentru orice cetitor, atunci ea nu e mai puțin potrivită și pentru școli.

E adevărat, că volumul de vr'o două (2) mii pagini este cam întins pentru un curs de 3—4 ani, ear citatele numeroase și lungi din sfinții Părinți îngreunează studiul. Dar dacă pe de o parte mărimea cărții și abundența materiei fac dintr'ansa un manual de repetiție și de specializare pentru toată viața, pe de altă parte să salvează cu desăvârșire — mai ales în mâna unui profesor dibace, care știe ce anume părți trebuie puse în relief — și caracterul ei didactic,

*) Plagiatori sunt scriitorii, cari fura munca altora și să fâlesc cu pene străine, adică vreau să se facă oameni mari și vestiți cu ceea ce alții au muncit poate cu cele mai mari osteneți; dar nouă nu ne trebuie astfel de capete luminate! (?)

1) Erudițiunea autorului sau multele sale cunoștințe.

prin metoda perspicace consecventur-mărită: istorie, teză, dovezi, obiecțiuni.

Avem deci a face cu o lucrare foarte importantă, care din toate punctele de vedere corespunde cu nevoile sau trebuințele actuale ale literaturii teologice române.

C. A.

Am adus ca dovadă și părerea unei persoane însemnate, a unui bărbat chemat în a judeca cu deplina competență sau cunoștință de lucru asupra acestor valoroase sau de tot prețioase cărți,*) cari numai cinste fac autorului lor, și prin aceasta s'au arătat totodată și multele și înaltele cunoștințe cu cari e înzestrat dela bunul Dumnezeu acest fiu ales al neamului nostru, dela care încă mult, foarte mult să mai poate aștepta.

A dat dovadă în deajuns și pân' acum despre neobosita sa muncă și despre mănoasele roade ale aceleia, și nu pentru a'l lauda, căci unde faptele vorbesc acolo vorbele's de prisos, ci numai pentru a aduce înaintea ochilor iubitorilor noștri cetitori, icoana unui bărbat ales al neamului care prin singura sa putere, prin o muncă neobosită, prin un talent născut și prin o purtare exemplară s'a ridicat la frumoasa treapta socială unde cu vrednicie deplină stă astăzi.

Și din cele pân' acum scrise se poate vedea, că copiii cu adevărat talentați, fie din orice pătură a societății, trebuie ținuți la școală, ca să-și poată câștiga și înmulți cunoștințele de lipsă și prin aceasta să devină cei mai folositori membrii ai societății omenești și cu deosebire pentru neamul din care au eșit.

Nu vom uita însă niciodată a pune de pildă înaintea copiilor și a părinților acest băiat de model, devenit astăzi de asemenea un bărbat model, de știință, care în tot locul și în toate deregătoriile, cari le-e purtat și până astăzi a fost totdeauna cu deplină vrednicie la locul său.

Iată dară ce însemnătate mare are alegerea copiilor, cari trebuie dați la școală!

Precum din sămânță de grâu curat numai grâu curat să poate prăsi, în tocmai și din copiii buni și talentați numai bărbați aleși și de cinste putem să vedem.

Așa dară pe viitor, dacă vom într'adevăr binele neamului nostru, să fim cu o mai mare luare aminte la copiii cari vom să-i ținem la școală.

*) În anul acesta a mai apărut tot din peana iscusită a acestui vrednic și luminat bărbat: Raportul dintre religie, știință și societate de Dr. Vasile Suciș, prof. etc. Blaj 1910, octav mare 80 p. Prețul 1 cor.

Nu trebuie să încercăm a face din toate buruienile flori frumoase și binemirosoase. Să alegem numai ce-i bun și frumos și să plivim tot ce-i rău și nefolositor. Și atunci nu vom prăda averi degeaba și nu ne vom tângui, că toată truda noastră a fost zădărnica, căci copiii cei buni, sămânța cea aleasă, roade bune va și aduce.

Părinți și copii deopotrivă pururea să aveți, în înaintea ochilor viața acestui tânăr-model!

Aceasta să o faceți cu atât mai vârtos, că din viața acestui prețios bărbat iese la iveală, că nu protecția*), nu nepotismul**) și nu alte multe apucături și cocoțări fac pe adevăratul bărbat, ci vrednicia sa personală este adevăratul sprijinitor, care îl ridică în cinstea și vaza cuvenită.

E drept și aceea, că gardul cu proptele nu cade; dar și aceea e adevărat, că nici de gardul putred nu-i bine, când acela să razimă numai în proptele!

Poți merge și pe picioare străine, ce e drept, dar e cu mult mai bine, când mergi pe picioarele proprii.

Mai trist e însă atunci, când cineva să ridică în vr'o deregătorie de care și pentru care n'a fost vrednic.

Atunci vedem cu durere o persoană nechemată ajunsă într'o deregătorie, căreia numai cinste nu-i face.

Și oh, mulți sunt de aceștia în lumea aceasta pătimase și păcătoasă!

De aceea mare trebuie să ne fie bucuria și nespusă mângâierea, când vedem persoane alese înzestrate cu toate însușirile cele bune ajunse și puse în locul, ce li se cuvine după vrednicia, înțelepciunea și știința lor.

O, de am ajunge, ca în slujba neamului nostru, să vedem tot mai multe persoane de acelea!

De încheiere zicem, că bunul Dumnezeu să ne ajute, ca bărbați aleși, înzestrați cu conștiințe frumoase și împodobiți cu atari rari virtuți, precum este și iubitul nostru canonic nou, de toți iubitul Dr. Vasile Suciș, să avem cât mai mulți, iar dânsului îi dorim tot din aceeași inimă, ca și înainte de aceasta cu 27 ani, ca cu ajutorul lui Dumnezeu să-l vedem ajuns la marginile vieții pământești și ridicat în cinstea cea mai mare posibilă!

Să ajute Dumnezeu!!

Jo

*) Protecția sau sprijinul și ajutorul altuia.

**) Nepotismul sau rudenia, când adică cei mititei sunt sprijiniți de neamuri mari și tari.

NOUTAȚI.

Invitare la abonament.

Cu Nrl 27 al foaiei noastre să deschide nou abonament pe semestrul al II. din acest an la foaia noastră „Olteanul“.

Ceice cred a fi folositoare cetireea acestei foi, să grăbească cu trimiterea abonamentului pe a doua jumătate a anului de față, ear răs-tânțlerii să nu uite a trimite și suma cu cari ne restează, că vedeți dvoastră, oameni buni și cinstiți frați, flământ și gol nimeni nu poate trăi.

Și tot omul trebuie să câștige ceva, de unde lucră.

Ceice însă gândesc că'i mai bine a stă în „minciuni” cu luleaua în gură și porționul în mână, așa să facă; dar tot omul să știe, că lenea și prostia aduc numai sărăcie, năcaz și rușine!

Iubiți cărturari și frați plugari, nu vă lipsiți de prietinel cel mai bun, de „Olteanul” iubit, care în toată săptămâna vă aduce vești din toată lumea și vă pofteste: „Bună ziua!”

Prețul de abonament să vede în fruntea foaiei.

Pe datorie foaia noastră nu să va mai trimite nimănui că cu nimica nici moartea nu vine.

Pace și frăție, sănătate bucurie!

Redacția „Olteanul”.

— Un nou act al marelui nostru mecenat Vasile de Stroescu. D-l Stroescu în nesfârșita lui dragoste de neam și-a adus aminte și de frumoasa noastră instituție: Masa studenților români din Brașov, donând mesei suma de 1250 cor. D-l dir. gimnazial V. Onițiu dorind să eternizeze numele marelui binefăcător, a dispus, ca suma donată întreagă să se depună și să se ad-

ministreze deosebit ca un fond special cu numirea: **Fondul Vasile de Stroescu pentru masa studenților români din Brașov**, având capitalul donat să rămână neatăcat iar din interesele curente 80% să se întrebuințeze la masă și 20% să se adauge la capital. Fondul s'a depozitat la „Casa de păstrare din Săliște cu fructificare de 5 și 1/2 %”. Direcțiunea școalelor noastre medii și exprimă generosului binefăcător velle sale mulțămite și pe această cale.

Asemenea dăruiri de câte 1250 cor. s'au făcut și pentru mesele studenților din Blaj, Beiuș și Năsăud. Dumnezeu să'i răsplătească înmii!

— **Strada Vasile Stroescu**. În ședința consiliului cemunal al orașului București d-l G. Ioaniu a propus ca străzii Diaconeselor să i se dea numele de **Vasile Stroescu** ca un omagiu adus generosului binefăcător al neamului. Propunerea aceasta, primită cu vii aplauze, s'a trimis în studiul comisiei pentru nomenclatura stradelor.

— **Serbare rară**. Credincioșii bisericii gr. cat. din Făgăraș Dumineca trecută au avut parte de o rară și frumoasă sărbătoare. În aceea zi s'a servit liturgia cu o deosebită pompă, cum de sigur nu curând vor vedea. A pontificat Reverendismul canonic Gavril Pop, din Blaj, azistat de Păr. B. Podoabă, fost director de bancă în Cluj și de Dl Vicar J. Macaveiu. Serviciul de diaconi l'au făcut Păr. Oct. Popa și teologul Nic. Popp. La sfârșitul s. liturgii Păr. Podoabă a ținut o admirabilă predică despre datorița creștinilor de-a serba Duminecele și Sărbătorile legate, o temă aceasta, cât să poate mai potrivită pentru Făgărașeni.

— **Dela „Asociațiune”**. Adunarea generală a „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” se va ținea anul acesta în Dej, în 11 și 12 Septembrie n.

— **Examen de profesoară**. D-șoara **Lucreția Grecianu**, fca preotului român din Chichiș comitatul Treiscaune, Moise Grecianu a făcut cu succes strălucit ultimul examen de profesoară la preparandia su-

perioară de stat din Budapesta. Studiile de specialitate sunt: matematica și științele naturale.

— **Alegere de paroh**. În 16 Maiu v. a fost ales paroh în parohia Rodbav (trac-tul Aginitei) candidatul **Petru Cațaveiu** din Lisa.

— **Promovări**. În aula universității din Cluj s'au făcut Sâmbătă și Duminecă ultimele promovări în doctorat în anul școlar 1909—1910. Au fost promovați **nouăzeci și opt** de tineri, între cari 93 dela facultatea de drepturi, 4 dela filozofie și unul dela medicină. Români au fost promovați 6 toți la drepturi.

— **Binefaceri și cununi neveștejite**. În loc de cunună pe mormântul de toți iubitelui și Stimatului căpitan în pensiune **Gerasim Popa-Grama** „Furnica” institut de credit în Făgăraș, al carei membru în direcțiune a fost timp îndelungat repausatul, dăruiește mesei studenților din loc 50 cor., iar pentru ajutorarea nenorociților din Bănat același institut dăruiește suma de 100 cor.

— **Fundațiune**. Magistratul din Timișoara, a hotărât să înființeze o fundațiune cu prilejul, când Majestatea Sa Monarhul nostru împlinește vârsta de 80 de ani. Fundațiunea se întemeiază cu un capital de o sută de mii coroane; iar din interesele acestui capital vor fi ajutați oamenii săraci și bătrâni de 80 de ani.

— **La fondul Dr. D. P. Barcianu** pentru ajutorarea calfelor fără de lucru, al „Reuniunii meseriașilor români sibieni” au mai dăruit: Gerasim Sârbu, protopresbiter (Belinț), 1 cor.; Nicolae Aron, paroh, (Galați) și soția sa Victoria n. Frateș, 1 cor.; Alexe Monia, caporal, 20 bani; I. Lazar, paroh, (Apoldul rom.), 1 cor.; Alexandru Vlad, paroh, (Mag) și fiul său Cămil, inv. fotograf 1 cor., Basiliu Boteanu, paroh (Ludești) și soția sa Wilhelmina n. Riebel și fiul Teodor, 1 cor. și Vic. Tordășianu, prezi-dent, 10 bani.

— **Preoții și meseriașii**. În 27 Iunie a. c., absolvenții de acum 30 ani (1880) ai cursului teologic din seminarul „Andreian”, și-au sărbătorit plăcuta revedere în Si-

FOITA.

Mocanul la Viena.

Un mocan s'a dus odată,
După cum să povestește,
La Viena sau la Beci
Cum îi zice în mocănește;
Și venind acasă iară
Sau la stână'i ajungând,
Hai mocanii toți de-odată
Imprejuru-i vin de rând
Să'l întrebe la Vieua:
Ce-a făcut și ce-a văzut
Și mai cum a petrecut?

— Hei, măi, fost'ai tu la Beci?
Zice unul, — spune — amú!
Iar mocanul ce să zică?

Zice:

— *Ba că ghin' că nu!* *)
— Dar de-ai fost, atunci pe-acolo
Pe la Beci, cât ai umblat
Vaz' t'ai tu pe luminatul
Și drăguțul de împărat?

Doar' il știi cum este amú? —

— *D'apoi, ba că ghin' că nu!*

— Dar mândruța împărăteasă
P'acolo, măi, vaz't'ai tu?

— *Dapoi, ba că ghin' că nu!*

* * *

— Măi, dar cum o fi împăratul,
Poți acum ne spune tu?

— *D'apoi, ba că ghin' că nu!*

— Hei, dar cum e?

— Cum să hie?!

Uit'te, na! Mă vezi pe mine?

— Foarte bine,

Dar aceasta ce-are a face? . . .

Poi, dă'i pace! *)

— Dar împărăteasa cum e,

Poți acum ne spune tu?

— *D'apoi, ba că ghin' că nu!*

— Hei, dar cum e?

— Cum să hie?

Știi tu pe boreasa*) mea?

— Știm noi lasă, cum e ea,

Dar aceasta ce-are a face?! . . .

Poi, dă-i pace!

Th. Speranția.

*) Ba că ghin' că nu. — Ba bine că nu.

*) Poi, dă'i pace, adică așa e, ca mine

*) Boreasa — nevasta.

PRETINIA.

Ori câte sforțări sau opintiri ar face omul să se izoleze de societate, de oameni, ca să trăiască în singuritate îi este aproape cu neputință. Firea omului e de așa, că în continuu sau neîncetat caută variație în ocupațiunile zilnice, variație în alimentație, schimbare de localități ori ținuturi, cunoștințe nouă, amicitii nouă etc. etc. . . .

Celce nu mai are dorințe ori preten-siuni, acela nu mai are bucurii. Și credem, că nu am putea găsi om normal la judecată și acțiuni, care să nu mai aibă și dorințe. Luptele aprige ce să dau azi între indivizi și indivizi, societăți și societăți, popoară și popoară, au ca ultimă țintă — am putea zice — asigurarea de bunuri și proprietăți pe seama singuraticilor sau a unui grup de oameni. Din această luptă pentru existență, rezultă pentru unii favoruri, bucurii, ear pentru alții perderi mai mici sau mai mari, ceeace în tot cazul aduce supărare și mâhnire. Acțiunea de împotrivire dintre om și om sau grupuri de oameni, dă ansă dușmă-niei. Iubirea, uniformitatea în idei și senti-mente dintre om și om sunt puntea de tre-cere ce leagă pretinia între indivizi și societăți.

biiu. Intre altele, ei au ținut să-și arete dragostea și față de meseriașii noștri, cari în restimp au sporit în mod îmbucurător și cari merită încurajare și sprigin dela toți cei buni ai noștri. De față au fost dnii Gerasim Sârbu, protopresbiter în Belinț, Nicolae Aron paroh în Galați (Făgăraș). Nicolae Cristea, paroh în Valea-Bulzului, Pavel Monea, paroh în Streza-Cârțișoara, Toma Doican, paroh în Sebeșul-inf., Ioan Lazăr, paroh în Apoldul-român, Leontin Ungur, paroh în Zlaști, Alexandru Vlad, paroh în Mag și Ioan Motora, presbiter, dir. școl. în Câmpeni, cari au dăruit fiecare câte 1 cor. la fondul „Victor și Eugenia Tordășianu, pentru înzestrarea fetelor sărace al Reuniunii meseriașilor români sibieni”. — Earăși și iară cât mai mulți! Red.

— **Invitare.** Tinerimea țaranilor român din Făgăraș, vă invită cu toată stima la producțiunea teatrală ce o vor aranja Duminică în 4 (17) Iulie 1910, în sala Hotelului „Paris” (Sorea) din loc. Inceputul la 8 oare seara. Comitetul aranșator. Prețul de intrare: de persoană: locul I, șirul 1—4, 2 cor., locul II, 1 cor. 40 fill., locul III, 1 cor. 20 fill. Parterre 1 cor. Ofertele marinimoase se primesc cu mulțumită și se vor quita pe cale ziaristică. Venitul curat este destinat pentru ajutorarea copiilor săraci dela ambele școale confesionale din Făgăraș. NB. Biletele de intrare să pot căpăta înainte în prăvălia dlui I. Crăciun până în ziua petrecerei; iar deschiderea cassei va fi la 4 oare p. m. în localul petrecerei.

Program: I. Rusalele (Strigoile) vodevil, într'un act, de Vasile Alexandri. Persoanele: Dnul Ionus Galuscus, vechilul moșiei și profesorul școlii din sat, Nicolae Bătătorescu; Tachi Răsvrătescu, sub-perfect, Iosif D. Schuller; Toader Buimăcilă, vornic de sat, Nicolae Ungurescu; Susana, nevasta lui Toader, Maria Racian; Tasile Veveriță, fruntaș, Vasile Leția; Gheorghe a Saței, țaran, Petru Țarca; Un jandarm, Iosif Maier; Catrina, fruntaș țărăncă, Elena Bătătorescu; Safta, Elena Broica; Țărani: Victor Muntean, Zosim Cornea; Țărance: Ana Zamfir, Maria Părăian, Elena Zamfir. Scena să petreacă în Moldova, în satul lui Creminea, în a. 1860.

... Pretinia, acest factor psihologic, a jucat totdeauna un rol însemnat în societatea omenească. Nici că s'ar putea închipui o societate omenească — fia de orice natură — care să facă progrese, a cărui membri n'au conceput întreprinderea pe baza legăturii de pretinie și sentimentelor de simpatie.

Pretinia trebuie să aibă ca basă: *iubirea, sinceritatea*. „Iubirea — zice Bacon — este cel mai blând și cel mai bun moralist”. „Iubire și inimă gentilă — spune Dante — același lucru”. Iubirea — afirmă Buonaroti — este aripa pe care Dumnezeu a dat-o sufletului spre a să urca până la el. Esiod spune: „Iubirea este arhitectul universului”. „E greu — citând cuvintele lui La Rochefoucauld — să iubești pe cei ce nu-i stimezi de loc; dar nu e mai puțin greu să iubești pe aceia pe cari li stimezi mult mai mult decât pe tine însuși”.

Îndată ce între doi indivizi nu mai există iubire, nu mai putem vorbi de pretinie. În viața omenească auzim prea adeseori vorbindu-să de amiciții, de pretinii dintre om și om. Cei mai mulți însă nu-și cunosc pretinii. Cei mai mulți uită, că ei au pretinii numai la bucurii, nu și la lipse și năcazuri.

II. Paraclisierul sau Florin și Florica, operată comică într'un act, de V. Alexandri. Persoanele: Florin, tânăr țaran, Iosif D. Schuller; Florica, tânără orfană, Elena Nechifor; Colivescu, paraclisier, Axente Tuttoiu. Scena să petreacă în Târgul-Frumos, în anul 1865. După producțiune urmează dans.

— **Furt în catedrala din Sibiiu.** Săptămâna trecută s'a săvârșit un furt cu spargere în biserica catedrală din Sibiiu, furându-se chivotul, o operă de artă, care este o copie în miniatură a mănăstirei dela Argeș. Foile din Evanghelie au fost smulse și aruncate prin naia bisericii, iar dintre odăjdii s'au aflat unele sfârticate. În Budapesta, după informațiile „Luptei”, s'ar fi dat de urmele unor încercări făcute în acestea zile a vinde obiecte bisericesti, dar s'a comis încă tot acum un furt și în Fiume și nu s'a știu de ce proveniență vor fi fost obiectele imbiate. Autoritățile din partea locului au cam lăsat să treacă timp până ce a comunicat faptul poliției din Budapesta.

— **Mare nenorocire** a lovit pe dl Petre Grădișteanu, fost prezident al Ligei culturale, prin moartea tragică a soției sale. Familia dlui Grădișteanu plecase zilele acestea la moșie și avea să treacă cu trăsura peste râul Ialomița cu ajutorul unui pod plutitor. Căii dela trăsura aflându-se pe pod, au început să sară, iar dna Marioara Grădișteanu a voit să se dea jos, dar alunecând a căzut în apă, s'a cufundat și n'a mai apărut la suprafață. Dl Grădișteanu era să se arunce în râu pentru a-și salva soția, dar a fost oprit de cei dimprejurul său, cari și-au dat seamă că s'ar fi întâmplat și a doua nenorocire. S'au luat măsuri pentru descoperirea cadavrului. Marți a fost găsit.

Dumnezeu să mângâie pe îndureratul soț rămas în viață; iar pe nenorocita răposată Dumnezeu s'o odihnească cu sfinții îngeri!

— **Necrolog.** Subscriși cu inimă frântă de durere, aducem la cunoștință tuturor rudeniilor, pretenilor și cunoscuților, cumcă scumpul nostru unchiu și văr *Gerasim Popa-Grama* căpitan c. și r. în pensiuie, membru Asociațiunii pentru lit. și cult. pop. rom.,

Invățul Plutarca dă un sfat înțelept tuturor acelora, cari sunt prea ușor crezătorii în prietini, când zice: *„Ferește-te de amiciția acelora, al căror caracter e îndoelnic”*.

„Caracterul — afirmă Smiles — este forța cea mai mare în lumea morală: În cele mai nobile personificațiuni ale sale, el ne da; în natura omenească, pilde în acele forme ce au mai multă demnitate și ne arată pe om în cea mai bună a sa înfățișare”.

... Pretinia întemeiată între indivizi pe interese de gașcă și condiționată de interese speculative, este josnică și de durată foarte scurtă. Pretinia adevărată este aceea, care *isvorește din sentimente*, necondiționată de anumite norme. Amicițiile adevărate trebuie să fie nemuritoare.

Și în fine — spune Eniu — „La nevoie să cunoaște amicul cel adevărat”.

Din aceste puține rânduri ne este dată putința a cunoaște, barem în parte, stima ce condiționează și leagă pretinia dintre om și om.

Ghimbașanul.

și a altor înștițuțiuni culturale românești, slăbit de adânci batrânețe, împărțit fiind cu sfințele Taine, a încetat din viață, în 30 Iunie st. n. a. c. la oarele 8 seara în etate de 80 ani. Rămășițele pământesti ale scumpului și neuitatului defunct s'a pus spre vecinica odihnă Sâmbătă în 2 Iulie st. n. a. c. la oarele 4 p. m. în cimiterul gr. or. din Reușor. În veci amintirea lui! Ioan Grama, profesor cu soția Arghira, George Popa-Grama, căpitan c. și r. cu soția Ida, Clemente Grama, not. cerc. cu soția Letiția, Victoria Grama măr. Ion Jaliu, cemerc. România, Sinfora Grama măr. Dum. Purece, preot gr. or. ca nepoți și nepoate. Vincențiu Popa-grama, paroh gr. or. cu soția Maria ca văr. Mai mulți strănepoți și strănepoate.

— **Impotriva mușcăturilor de șarpe.** Doctorii militari aflători în Bosnia și Dalmația, adună venin de vipere, cu scop ca să pregătească din acest venin un fel de ser împotriva mușcăturilor de șarpe. Veninul se adună așa, că după ce vipera e prinsă — la treaba aceasta se cere oare-care dibăcie — este p să ca să muște în măduvă de soc și să-și dea otrava acolo.

— **Grindină.** Din părțile dela Tokai se vestește o cumplită grindină. În mai multe comune a bătut peatra vreme de o jumătate de ceas. Bucățile de ghiață aveau greutatea de 3—7 decagrame. E mare pagubă în sămănături, pomaturi și cu deosebire în viile cari erau pân' acum de toată frumseța. Renumitele podgorii dela Tokai au fost cu totul nimicite.

— **Osândit.** Protopopul gr. cat. român *Ion Pop* din Morlaca a fost osândit Joi de tribunalul din Cluj la șase luni temniță de stat și 100 cor. amendă, pentru „agitatie” făcută în adunarea învățătorilor districtuali.

— **Stejar de două mii de ani.** În comuna Quillac din Franța de nord se găsește un stejar, despre care se crede, că are o vârstă de 2000 de ani. Arborele nu e tocmai înalt, dar cu atât e mai gros: În umbra lui încap 500 de oameni. Deși trunchiul său pe dinlăuntru e gol, stejarul înverzește an de an.

— **Bani falși de argint și de nichel** tot se mai pun în circulație. Greutatea lor e mai mică, fețele sunt cam șterse, iar magnetul nu exercită putere asupra monetelor de nichel. Falsificatele poartă numirea de „tipul Oedenberg”. Ministrul de finanțe dă un premiu de 1000 de coroane persoanei, care va mijloci descoperirea și arestarea falsificatorilor acestui tip.

— **Cursuri de agronomie,** se țin și în anul acesta la școalele agronomice din Ada, Geoagiul-de-jos, Bichișcioaba, Brenznó-bánya, Csikszereda, Hodmező-Vásárkly, Iászberény, Karczag, Komárom, Lugoș, Papa, Rimaszombat, Somogyszentimre, Șimleul-Silvaniei, Simiclașul-mare, Szabadka și Csáková. Se admit la fiecare curs câte 20 de ascultători. Pentru învățătoare cursul se aranjează în Kecskemét.

Ar fi dorit ca cât mai mulți învățători de ai noștri să participe la aceste instructive cursuri.

— **Secțiile Asociațiunii.** Secțiile științifice-literare ale „Asociațiunii” cari în modesta noastră mișcare științifică și literară câștigă tot mai mare însemnătate, sunt convocate în sesiunea anuală obicinuită, la Sibiiu prin următoarea

C o n v o c a r e.

În înțelesul §-lui 17 din »Regulamentul general al secțiilor științifice-literare ale Asociațiunii» convoc prin aceasta pe Onorații membrii ai secțiilor pe ziua de Joi în 14 Iulie st. n. la 10 oare a. m. la *Sedința plenară ordinară*, care se va ține în sala de ședințe a biroului »Asociațiunii» cu următoarea ordine de zi:

- 1.) Deschiderea ședinței plenare la oarele 10 a. m.
- 2.) Raportul secretarului literar către ședința plenară.
- 3.) Stabilirea ordinei de zi.
- 4.) După amiază ședințele singuraticelelor secții.

Sibiiu 1 Iulie 1910.

Prezidentul Asociațiunii:
Iosif Șterca Șuluț.

Expoziție de copii în Sadu.

În cauza expoziției de copii a (5-a) ce să va aranja în a. c. în frunța comună Sadu, comitetul central al reuniunii române agricole sibieni s'a adresat către primăria comunală de acolo cu următoarea rugămintă:

Onorată primărie comunală!

Ne luăm vee a vă vesti, că revenind subsemnatul comitet central asupra prețioaselor d-voastre șire din 21 Iunie a. tr. nr. 817 a acceptat propunerea, ca expoziția de copii proiectată de a să ține în anul trecut în Sadu, să se aranjeze în anul de față acolo.

Drept aceea îndrăznim a vă ruga, ca în conțelegere cu onoratul oficiu parochial să binevoiți a convoca de urgență o conferință a frunțașilor din comună, în care tractând asupra cuprinsului rugămintei noastre dto 7 Iunie a. tr. nr. 140/909, să se hotărască ținerea expoziției de copii a 5-a în Sadu; să se aleagă luna, ziua și localul, în care să se țină, să se designeze vârsta copiilor de admis și gruparea acestora, maximul și minimul premiilor de împărțit; să se nomineze persoanele, cari să între în juriu etc. etc., și mai presus de toate să se institue un comitet aranjator local, compus din bătrâni și tineri, din bărbați și femei, cari ocupându-se de acum cu organizarea expoziției, să răspândescă printe mame știri despre ținerea expoziției și despre scopurile ce să urmărească, ca ăstmod să se asigure buna reușită și a acestei expoziții, chemate a contribui la îmbunătățirea stărilor igienice și ale condițiilor de traiu ale populațiunii noastre. Între problemele comitetului aranjator, între altele, se numără: a chibzui asupra așezămintelor ce s'ar putea crea și cari ar sta în legătură cu scopurile urmărite prin aranjarea expozițiilor de copii, cum și alegerea persoanelor din cari să se compună diferitele grupe de bătrâni și tineri, de bărbați și femei, în scopul fotografierii și în legătură cu acestea alegerea de obiecte vechi și de monumente de interes istoric, vrednice de a să eterniza și a să face cunoscute pe calea fotografierii în cercuri cât mai largi.

După experiențele câștigate la cele 4 expoziții de copii, aranjate denoi în anii 1906—1909 în comunele: Apoldul român, Ilimbav, Poiana și Orlat, credem a fi potrivit că la aceasta întreprindere umanitară și de interes general să se ceară concursul și spri-

jinul tuturor așezămintelor din comună și cu deosebire al corpului învățătoresc și al celorlalte eventuale corporațiuni.

Despre hotărârile ce se vor lua în cauză să ne vestiți de cu vreme și pe noi spre a putea face preparativele și publicațiunile necesare și în special spre a putea întreveni la timp și a cere conlucrarea cea mai competentă la expoziție a medicilor noștri din comitat.

Primiți onorabilă primărie comunală expresia dragostei noastre frățești.

Sibiiu, 27 Iunie n. 1910.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu».

Pant. Lucașu
prez.

Vic. Tordășianu
secretar.

Sfaturi practice.

Competința de dare a recoltei în picioare și a lemnelor netăiate din pădure. Judecătoria administrativă (Közgazgatási biróság) pornind dintr'un caz întâmplat, a adus hotărârea, că totdeauna când să vând averi nemișcătoare, împreună cu rodul de pe ele, competiția pentru scrierea moșiei pe stăpânul cel nou este de a se plăti după suma întreagă, adică și după prețul cel au bucatele de pe ea.

În ce privește competiția, ce e de a se plăti la scrierea unei păduri pe numele altuia, dacă lemnele din pădure nu sunt tăiate, încă de asemenea, e de a se socoti și prețul lemnelor în preț de cumpărare, chiar și dacă în contract acestea sunt arătate deschilinit.

Regulamentul de serviciu al institutelor de bani. Dacă funcționarul institutului de bani se conformează regulamentul de serviciu, atunci dispozițiile aceleia sunt obligatoare pentru el. (Curia reg. sub Nr. 1725/909 dela 2 Iunie 1910).

Reducerea etalonului depozitelor spre fructificare. Etalonul de interes indicat în libelul de depozit se consideră ca stipulat reciproc între deponent și institutul de bani, dela acest etalon, în lipsă de alte stipulațiuni, nu se poate abate nici una din părțile contracte fără învoirea expresă sau rezultat din fapte concludente ale celeilalte părți. Curia reg. sub Nr. 92/909).

Crășmele să fie închise — în zile de sărbători. De ani de zile au colindat pe la ușile guvernului, atât societățile umanitare, cât și deregătorile administrative, respective comitatele, cu rugarea ca în zilele de Dumineci și sărbători, crășmele să fie închise. Toate colindările acestea au rămas fără nici un folos. Acum s'a întâmplat că ocărmuirea țării a aprobat (a luat, la cunoștință) un regulament referitor la închiderea crășmelor în Dumineci și sărbători ce i l'a trimis comitatul Sălajului și astfel pe urma acestuia, va trebui să se ție la cunoștință toate regulamentele de felul acesta, fie ele trimise din partea comitatelor ori antistiilor comunale.

Crângul acestor dispozițiuni este §-ul din articolul de lege XIII din 1899, în care să zice, că: în ziua Sf. Stefan, apoi în toate Duminecile și sărbătorile creștine, precum sunt Crăciunul, Paștile și Rusaliile crășmele trebuie închise toată ziua.

Tot aceasta ordinațiune spune, că nu-i iertat a deschide crășmă în ulițe mici și laterali, nici mai aproape de 130 metri de bi-

serici și școale. În vreme de iarnă crășmele trebuie închise seara la 8, iar vara la 10 ciasuri.

Oamenii de bine să se folosească de acest drept, câștigat cu multă trudă, și unde numai să poate, să poftescă dela ocărmuirea țării, — pe baza regulamentului — ca crășmele să fie închise în toate Duminecile și sărbătorile.

Penele găștelor. Penele smulse de pe găște sănătoase sunt bune, tari și curate. Dacă voim să tăiem găștele, trebuie mai întâiu să le scăldăm, ca să se spelelene. De voim să spălăm penele întrebuițate în perini, le punem mai întâiu într'o sită și sita o punem într'o căldare, pe care acoperindu-o facem foc sub ea, ca să se înfierbinte apa. În timpul mai nou avem mașini de spălat. Acestea se potrivesc foarte bine pentru spălutul penelor.

Omidel de vară. Îndată ce se observă că omidele atacă varza, să se presere tot firul de varză cu tărăță de orz, ca frunza și căpățina să fie acoperită cu tărăță. Dacă ploaia ar spăla tărățele, atunci trebuie repetat. Omidel fug de tărățele ighimpoasă și varza rămâne nevătămată.

Insectele cari sunt bune de mâncat. Despre oamenii de cultură spun, că aceștia se obicinuesc foarte ușor cu mâncări până atunci necunoscute. Aceasta o primim numai cu aceea constrângere, că mâncăm ori-ce, dacă foamea ne silește. Ne înfiorăm de folosirea cărnei de cal și de câni, tot asemenea nici nu mâncăm iepurele de mare, până-când în Franca carnea lor e cea mai plăcută. Amintirea zubei de cărbuși e destulă, ca să ne înfioreze în așa mare măsură, deoarece ce e ținută de o supă foarte picantă. Un gust foarte minunat au și lăcustele. Căci și profetii s'au nutrit în pustietăți cu lăcuste, dar e posibil, că aceasta nu a făcut-o numai pustii din lăcomie. Odată a fost întrebăat profetul mohamedan Omar, că ce părere are despre lăcuste, la ce el a răspuns:

— Baremi de aş avea o corfa plină de ele.

(Gaz. de Dum.)

ECONOMIE.

O nouă Insoțire de credit Reiffeisen în comitatul Făgărașului.

Ideea salutară a Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibiiului de a pune la cale înființarea de Insoțiri de credit în fiecare comună românească din acest comitat a trecut granița și în comitatul Făgărașului. Rând pe rând s'au înființat și în acest comitat în mai multe comune astfel de Insoțiri, acolo, unde conducătorii conștii de chemarea lor pe lângă hrană sufletească s'au îngrijit și de bunăstarea economică a poporului.

O astfel de Insoțire de credit s'a înființat la insistența neobositului secretar al Reuniunii economice din com. Sibiiului a dlui Victor Tordășianu prin stăruințele pretotului gr. or. Ioan Giurca și în comuna Colun, o comună mică de 120 familii, situată pe țărmul drept al Oltului în nemijlocită apropiere de comitatul Sibiiului. Sprijinită mai de toți proprietarii mai de frunte, Insoțirea își ia începutul cu 60 de membri. Speranța e, că cu timpul toți locuitorii din comună vor intra în această Insoțire, după ce se vor fi convins, despre binefacerea, ce

le revarsă asupra membrilor săi această Insoțire.

Conducătorii acestei Insoțiri luând în considerare procurarea de capital ieftin, pe lângă alte foloase, ce le va aduce Centrala Insoțirilor, ce s'a proiectat din partea conducătorilor Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibiului, deja la începutul activității acestei Insoțiri, au decis a lua parte la înființarea Centrală.

De lângă Olt.

Grăbirea creșterii pomilor. Pentru a asigura creșterea pomilor roditori, plantați de curând, sau pentru a îmbunătăți starea celor slabi, în Franța este obiceiul de a lega (înfașura) în jurul trunchiului mușchii, papură sau paie, care se udă adese-ori pe timp de secetă. S'a găsit un anumit mijloc de a ține în stare umedă acest înveliș. Se ia o tablă de plumb se îndoaie ca în formă de strachină și se leagă sub crengile de lângă trunchiul pomului. În fiecare dimineață se umple această strachină cu apă și pentru că are la fund găuri foarte mici, trunchiul stă totdeauna umed. Să zice, că influența acestui procedeu asupra dezvoltării pomilor este foarte mare.

Când să umflă vitele din pricina că au mâncat trifoiu sau luțernă verde, punem o bucată de țipirig într-o oacă de apă și după ce punem un căluș în gura vitei, îi dăm să bea, c'o garoafă. După aceasta fără să-i slobozim călușul, plimbăm vitele o bucată de vreme, și-i punem pe spinare și pe șolduri țuluri ude, pe care i-le schimbăm din când în când. Până-ce nu să desumflă bine, nu-i dăm de mâncare, căci să poate umfla iar.

Surgerea laptelui din țățele vacilor. Este o scurgere, ce se ivește adese-ori la vacile cari au lapte mult. Dacă nu prevenim, această scurgere, ușor poate da loc la îmbolnăvirea ugerului. Laptele se scurge dacă ugerul este prea încărcat și mușchii țățelor amortesc, apoi dacă să freacă ugerul la mănarea vitelor în fine se ivește și dacă culcușul e prea aspru. Pentru a preîntâmpina acest rău, e bine ca va-

cile cari dau mult lapte, deja cu câteva zile înainte de a fâta, să le mulgem tot la 6 oare, apoi să le mulgem vacile înainte de ale mâna la pășune, mai cu seamă la începutul pășunatului; să mai îngrijim, ca ugerul acestor vaci la culcare să zacă pe pleavă uscată și și caldă. Pentru a vindeca amorțeala mușchilor dela țățe, e bine ale spăla de mai multe-ori pe zi cu o doctorie, care strânge cum este zama fiarta de stejar.

Sfat contra diferiei păsărilor. Să ia găina bolnavă sub brațul stâng ținându-o de creastă cu degetul cel mare și arătător dela mâna stângă bărbile cu mâna dreaptă, și să deschide ciocul ca să se poată băga un deget dela mâna stângă între fălci, ca să nu să închidă.

Apoi să ia în degetul arătător de la mâna dreaptă „săpun verde” și să introducă în cioc, până mai în fundul gurei, ca să atingă partea bolnavă; apoi să pună găina în coteț.

În urma acestui tratament găina se arată foarte abătută, ține capul atârnat în jos și părțile desfăcute de săpun curg cu bale. Săpunul mai curăță și stomacul; pasărea are diare, dar după o zi sau două își recapătă pofta de mâncare și în mai puțin de o săptămână este vindecată.

Autorul N. Guebe își tratează astfel pasărele sale întotdeauna când să arată triste și nu mănâncă, vindecându-le în puține zile. Se poate întrebuița acest metod cu succes chiar și la puii de o lună. („Gaz. de Dum.”)

Poezii populare.

De pe țara Oltului.

Culese de: Valeriu Crișan, student.

Luncă, luncă, mult ești lungă
Fug doi voinici să te-ajungă.
La mijlocu luncii
Paște calu bădiții
Calul paște și nechiază
Badea doarme și visează.
Mândra'l păzea cât colea
De lacrimi abea vedea
De suspin abea vorbea

Și din gură așa grăia:

— Pune-mă neico călare
La spinarea D-tale!
— Bucuros mândro te-aș pune,
Dar mi-e calu sprintenel
Și 'n picioare subțirel,
De-abea duce trupul meu
Trupu și păcatele
Mijlocu și armele.
Mândra din gură'i grăia:
— Pune-mă neico călare
La spatele Dumnitale,
De ț-a părea cu rușine,
Fă-mă brău pe lângă tine,
De ț-a părea brău greu.
Fă-mă lumină cu seu.
Că tu unde-i însăra
Eu frumos te-o'i lumina.

Eu mândruțo plec mă duc,
Pleacă-te să te sărut.
Te sărut mergând călare,
Să nu-mi pară drumu mare,
Să te sărut de pe jos
Să-mi pară drumu frumos
Și să mă duc pe cărare
Să gândesc, că-s în plimbare.

Frunzuliță ruptă 'n cinci
Plinui codrul de voinici
La tot fagul patru, cinci,
Dar la fagul cel mai mare
Zace-un june de lingoare.
— Ori zace, ori mi te scoală,
Ori imi dă și mie-o boală,
Căci mie mi s'a urât
Căpătaul să ț-l mut
Și la umbră și la soare
Și la cap și la picioare!

Câte fete's cu mărgele
Toate's drăguțele mele,
Câte fete's cu cercei
Toate's fluturașii mei.
Câte fete's împodobite
Toate par flori înflorite.

Drăguță Sfântă Mărie
Scapă robii din robie
Și feciori din cătanie
Și scapă și bun și rău
Scapă și pe badea meu
Cătania la strein,
Nu-i decât amar și chin!

EDITOR-PROPRIETAR și REDACTOR RESP.
CONSTANTIN POPP.

AVIS!

Subscrisul aduc la cunoștința On. Public român,
că am luat asupra-mi în regia proprie renumitul

Restaurant Promenad

din Brașov, (colțul promenadei de jos) și'l voiu
∴ conduce sub supraveghierea mea proprie. ∴

◀ BUCĂTĂRIE ESCELENTĂ. ▶

Vinuri curate. Bere de Steinbruch.

☞ Serviciu cu atențiune și prompt. ☜

Să recomandă tuturor patrioților români cari merg
sau să reîntorc din România prin Brașov a cerceta res-
taurantul amintit.

cu stimă

Stefan Suciu
restaurater.

Hotărâvit dar copiilor.

„BIBLIOTECA OLTEANULUI”

Vestim cu plăcere iubitorilor
noștri cetitori, că în zilele aceste
a eșit de sub tipar

Nr. 1. din

„BIBLIOTECA OLTEANULUI”

Primavara,

o cărticică, și frumoasă și folo-
sitoare. 4 coale tipar 8° mic.

Să capătă de vânzare la tipo-
grafia C. POPP, în Făgăraș, cu
prețului numai de 24 bani.

Vanzătorilor să dă raba-
tul cuvenit.

Tuturor acelora, cari merg sau să reîntorc
din România li-să recomandă ZARAFIA
compatriotului nostru oltean, a domnului
= Dumitru Popp din Brașov. =

Spre plăcută știre.

După cum am vestit iubiților noștri cetitori în N-rul trecut al foaiei „Olteanul“ a eșit de sub tipar în tipografia noastră, opul ce conține drăgălașa piesa teatrală:

Logodna dela Sfânt Ion

dramă populară în patru (IV) acte,
de AUGUSTIN SZILÁGYI, cand. adv.
și să află de vânzare tot aici cu
prețul de 1 cor. 20 b. + porto 6 b.

De vânzare.

O casă de sub Nr. 51, din strada Becleanului (Făgăraș) este de vânzut sub condițiuni favorabile, numai decât din mână liberă.

Informații să dau tot acolo.

Vinuri de vânzare

Subscrisa aduce la cunoștința p. t. public din loc și dela sate, că din cauza desfacerei a negoțului de vin,

tot depositul aflător în pivnița mea de vin de masă, de pelin și de desert toate naturale, dela 1 l. c. le vând cu prețuri reduse, en engro și detail.

PREȚUL VINURILOR:

din 1905 vin de masă . 1 Lit. 76 fil.
„ „ „ „ desert 1 „ 96 „
„ „ „ „ pelin . 1 „ 120 „
La cumpărare mai mare preț redus.

Cu stimă

Văd. Budai Istvânné
Făgăraș, ulița Teleki nr. 11,
(lângă Igimn. nou de stat.)

1-3

Bács Károly

Făgăraș, ulița Zeik nr. 3.

Recomandă cel mai avantajos izvor de cumpărare, care să poate face numai la PRIMUL DEPOU FĂGĂRAȘAN de

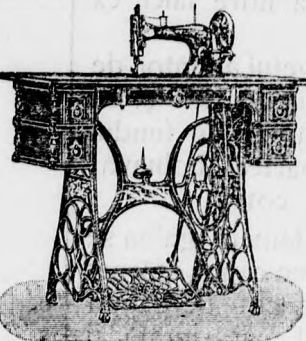
Mașini de cusut și Biciclete,

cu bani gata și în rate, cu garanță de 5 ani, (la mașini de cusut); primește reparaturi, asemenea să află toate părțile constructive, în mare alegere, la

primul DEPOU din Făgăraș de
MAȘINI de CUSUT și BICICLE.

Bács Karoly

ulița Zeik nr. 3,
(lângă gimnaziul nou de stat.)

Încunoștințare.

Prin aceasta fac cunoscut On. public precum și domnilor comercianți și crâșmari din loc și jur, cumcă că începând cu ziua de 25 Mai a. c. **am deschis** în casele Dlui Borsai Ferencz în Făgăraș, Vártér sub nr. 44,

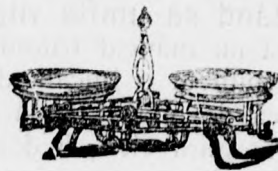
„Un institut de renovarea și autentificarea măsurilor“ de cumpene și cântări,

balanșe-decimale, centimale și cumpene-pod, precum și greutate.

Primesc efectuarea din nou la totfelul de mă-

suri noauă, precum și reparaturi, per lângă prețurile cele mai moderate.

PAUL WIDMANN,
primul fabricant de cumpene brașovean.

INSTALAȚIUNE CU ABUR.

Prima văpsitorie de stofe și torturi cu abur.

Văd. WILHELM ENGEL

Făgăraș, ulița Apor, Nr. 18, (aproape de Magistrat).

Aduc la cunoștința On. public din loc și dela sate, că după cerințele timpului modern de azi mi-am aranjat din nou un **Atelier de văpsit, de curățit, de spălat și călcat** (glanțuit) cu totfelul de mașini și cu o

Instalațiune chimică mânată cu abur.

Sunt în plăcută poziție de a primi pentru văpsit în toate colorile cerute, pentru curățit, călcat etc. tot felul de haine, stofe, mătăsarii, stofe de pânură, pânzării, țesături, cătrinte, torturi, arniciuri și tot felul ce cade în sfera branșei acesteia.

Diferite tipare pe pânză cu oleiu.

Serviciu prompt **Cu prețuri ieftine.**

Rog On. public de a-mi da tot sprijinul și în viitor cu toată încrederea, ca și până acum, și mă voi sili, ca cu aranjarea din nou a instalațiunei cu abur, să fie pe deplin mulțumit.

Cu toată stima

JULIA ENGEL.

Făgăraș, ulița Apor, nr. 18 (lângă Magistrat).

TIPOGRAFIA și LIBRARIA POPORULUI

Făgăraș, Vár-tér Nr. 46, (casele I. Peia).
(Vis-a-vis de Magistratul orașănesc.)

Esecută totfelul de tipărituri, dela cele mai mici până la cele mai mari, ca: registre, testimonii, chitanțe, citațiuni, cataloage, anunțuri, broșuri, opuri, circulare, invitații, programe, bilanțuri, acții, conturi, blanchete, note, prețuri curente, cuverte, epistole, ord. de dans, bilete de logodnă, de cununie, diferite cărți de vizită, bilete funebre etc. etc. din care se află un asortiment bogat, la cerere și în colorii, **cu prețurile cele mai moderate.**

La tipografie se află pentru ambele confesii **tot felul de tipărituri oficioase** pentru agendele bisericesti și scolare; **cărți de școală și de literatură populară, revizite de scris, etc**

Comandele din afară se efectuează repede.

Sprijiniți instituțiunile românești!

Cu stimă

CONSTANTIN POPP,
proprietar de tipografie.

In zilele acestea a sosit și să află de vânzare la tipografia noastră prețioasa cărticică:

„In amintirea Canonului Augustin Bunea.“

Articole și alte semne de durere ale neamului. Conține 200 pag. 8° mic. Prețul 50 bani, plus 10 bani porto.

ANUNCIURI, INSERAȚIUNI și RECLAME

se primesc cu prețuri reduse la administrația foaiei „Olteanul“ în Făgăraș la tipografia C. Pop